

JUSTITSMINISTERIET

Justitsministeren

Folketingets Formand
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

27 APR. 2016

Dato: 2016-0040-0124
Sagsnr.: 1941162
Dok.:

Kære formand

Den 5. april 2016 fremsatte medlemmer af Folketinget for Alternativet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti et forslag til folketingsbeslutning om ret til at få borgerdrevne beslutningsforslag behandlet i Folketinget (B 169).

Beslutningsforslaget er bl.a. begrundet i, at borgere – ifølge forslagsstillerne – kun har begrænset mulighed for at ytre sig om lovforslag gennem høringsprocessen.

I beslutningsforslaget foreslås det, at der etableres en ordning i Folketinget, hvorefter en borger får *ret* til at få fremsat, behandlet og stemt om et borgerdrevet forslag, hvis det er støttet af 50.000 stemmeberettigede.

Det fremgår samtidig af bemærkningerne til beslutningsforslaget, at ordningen med hensyn til selve fremsættelsen af beslutningsforslag for Folketinget skal indrettes på en sådan måde, at grundlovens bestemmelser om adgang til at fremsætte forslag for Folketinget respekteres. Folketingets medlemmer skal være frit stillet til at vælge at stå som forslagsstillere, men udgangspunktet bør være, at Folketingets formand er forslagsstiller. Beslutningsforslaget indeholder ikke i øvrigt oplysninger om den nærmere tilrettelæggelse af den foreslåede ordning.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til beslutningsforslaget, at forslaget bl.a. er begrundet i, at borgere – ifølge forslagsstillerne – kun har begrænsede muligheder for at ytre sig om lovforslag gennem høringsprocessen.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Beslutningsforslaget har en række lighedspunkter med beslutningsforslag nr. B 36 (2014-15, 1. samling), der bortfaldt i forbindelse med udskrivelse af folketingsvalg. Folketingets formand besvarede i forbindelse med udvalgsbehandlingen af B 36 den 16. april 2015 et spørgsmål stillet af Udvalget for Forretningsordenen den 25. marts 2015 (B 36 – spørgsmål nr. 1). Det fremgår af besvarelsen, at bestemmelserne i grundlovens § 21 om, at Kongen – dvs. regeringen – for Folketinget kan lade fremsætte forslag til love og andre beslutninger, og § 41, stk. 1, om, at ethvert medlem af Folketinget er berettiget til at fremsætte forslag til love og andre beslutninger, er udtømmende i den forstand, at der ikke kan tillægges andre end ministre og folketingsmedlemmer samme kompetence.

Regeringen er enig i denne fortolkning af grundloven og skal endvidere henlede opmærksomheden på bestemmelsen i grundlovens § 56 om, at medlemmer af Folketinget – herunder Folketingets formand – ”ene er bundet ved deres overbevisning og ikke ved nogen forskrift af deres vælgere”.

Hvis den foreslåede ordning skal forstås på en sådan måde, at der i alle tilfælde er et retskrav på, at et borgerdrevet initiativ, der har samlet 50.000 underskrifter, fremsættes i Folketinget, rejser forslaget således *væsentlige* spørgsmål i forhold til de anførte bestemmelser i grundloven.

Hvis forslaget derimod skal forstås således, at man ønsker at udvikle en idébank, hvor borgere kan fremsætte forslag og tilkendegive deres støtte til forslag, og hvorfra folketingsmedlemmer på frivillig basis kan vælge at gå videre med et forslag, som en borger har stillet, rejser forslaget ikke spørgsmål i forhold til grundloven. Det vil imidlertid efter regeringens opfattelse være at stikke befolkningen blår i øjnene, hvis en sådan ordning omtales som en *ret* til at få sager behandlet af Folketinget.

Det er under alle omstændigheder efter regeringens opfattelse bekymrende, at et flertal i Folketinget står bag et beslutningsforslag, der har til formål at bryde med grundlovens grundlæggende ordning med et repræsentativt demokrati, som indebærer, at vælgerne vælger folkevalgte repræsentanter til at træffe de løbende politiske beslutninger.

Hertil kommer, at regeringen under alle omstændigheder ikke er enig i beslutningsforslagets forudsætninger.

Regeringen lægger – i lighed med forslagsstillerne – stor vægt på demokrati og borgerinddragelse, men kan ikke genkende billedet af, at borgere

kun har begrænset mulighed for at ytre sig om lovforslag gennem høringsprocessen.

Tværtimod har vi en ordening i Danmark, hvor høringsprocessen i almindelighed er åben for alle, og hvor alle borgere har adgang til de lovforslag, der er i høring, på hjemmesiden www.hoeringsportalen.dk.

Samtidig har alle borgere adgang til at rette henvendelse til enhver minister eller ethvert folketingsmedlem eller -udvalg med sine bemærkninger til de lovforslag, der er i høring, og med ideer til beslutningsforslag, og der har næppe i nyere tid været bedre muligheder for at komme i kontakt med politikere end der nu, herunder igennem de sociale medier. Det gælder, uanset om en sag optager en enkelt eller 50.000 borgere.

Ved etablering af en ordening, hvor der kræves 50.000 underskrifter fra borgere for, at et folketingsmedlem tager en sag op i Folketinget, er der en risiko for, at ordningen vil kunne opfattes som et signal om, at det afgørende for, hvordan et folketingsmedlem agerer i folketingsalen, ikke længere vil være folketingsmedlemmets egen overbevisning og kvaliteten af de enkelte forslag, men derimod, hvor mange borgere der tilfældigvis bliver optaget af en enkeltsag.

I givet fald vil der efter regeringens opfattelse kunne blive tale om et tilbageskridt for det repræsentative demokrati, som er grundlovens grundlæggende ordening.

Regeringen skal på den baggrund oplyse, at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Regeringen ser frem til behandlingen af beslutningsforslaget i Folketinget og håber på en god og grundig debat om de principielle spørgsmål, som beslutningsforslaget rejser i forhold til den måde, som vi i Danmark har valgt at indrette vores demokrati på.

Med venlig hilsen

Søren Pind